

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2021

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 5

Խմբի համարը
Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 45-50-րդ և 66-68-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշանը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված բոլոր այն բառերի համարները, որոնցում ուղղագրական սխալ չկա:

Քիչ հեռվում՝ ուղիղ իմ դիմաց, Արարատն է՝ մեր պատմության մեծ որբն(1) ու տարրագիրը(2)՝ իր երկու երկնաքերծ(3) գագաթներով: Ալևարս(4) այս լեռը երկի աշխարհի ամենաբարձր սարն է. հայ մարդուն նա երևում է աշխարհի բոլոր ծագերից(5): Տարական(6) ճշմարտություն է այն, որ կարոտում են հարազատին: Դեռ չեմ լսել, որ որևէ(7) թուրք կարոտի այս սարին: Իսկ ուղաքերծ(8) բարդիների կատարներին թևածող արագիլները սաստկացնում են հոգուդ(9) ցավը:

- 1) 2, 3, 5, 7, 9
- 2) 2, 3, 4, 6, 7, 8
- 3) 1, 3, 5, 7, 9
- 4) 1, 2, 5, 6, 8, 9

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բաղադրյալ հատուկ անունների միայն առաջին բաղադրիչներն են գրվում մեծատառով:

- 1) ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՐՈՍԻ ԿՈՉՈՒՄ, ԱՐՇԱԿՈՒՆՅԱՅ ԴԻՆԱՍՏԻԱ, ԽԱՍԱՃԻԿՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆ, ԲՅՈՒԶԱՆԴԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹՅՈՒՆ
- 2) ՊԱՐՄԻՑ ԾՈՑ, ՏՐԴԱՏ ԵՐՐՈՐԴ, ՀՅՈՒՄԻՍԱՏԼԱՆՏՅԱՆ ԴԱՇԻՆՔ, ՄԱՐԻԱՆՅԱՆ ԻԶՎԱԾՔ
- 3) ԹԱԴԵՎՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ, ԿԻԼԻԿԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԱԶԳԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ
- 4) «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՈՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ, ԻՍՊԱՆԻԱՅԻ ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԱՍԵՂԻ ՀՐՎԱՆԴԱՆ, ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ

3 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում ջ:

- 1) լա-վարդ, աղջամուղ-, թր-ոց, գո-ի
- 2) խառնիճաղան-, քրքի-, բա-կոն, բաղար-
- 3) ալո-ենի, ա-լիկ, հորջոր-ել, ստեր-
- 4) անզի-ում, ար-առ, հաղար-, գեղ-կուհի

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում սղում կա:

- 1) կապտաթույր, պատրանք, եկեղեցական, ճանճրույթ
- 2) պատմական, բարենպաստ, դյուցազներգություն, գործնական
- 3) փափկասուն, կանխատեսել, գունապնակ, վարչակարգ
- 4) դեղնակտուց, ակնոցավոր, մարդկություն, կցակառույց

5 Ո՞ր շարքում գաղտնավանկ ունեցող բառ չկա:

- 1) մատնաչափ, ծանրամարտ, աննկատելի
- 2) ակնդետ, վերջնագիր, ըմբռշխնել
- 3) երբեմնի, ծաղկածիժաղ, գերծանր
- 4) քաղցրասեր, մեկընդմեջ, սանրել

6 Ո՞ր շարքում բաց վանկ ունեցող բառ *չկա*:

- 1) ձեռնարկել, գերդաստան, ընկույզ, նիրհել
- 2) նշմարվել, հազվագյուտ, դիպված, կայուն
- 3) կշտամբել, սրտմտանք, կոպտել, կրպակ
- 4) կսկիծ, հայտնել, նրբերանգ, ճարպիկ

7 Ո՞ր նախադասության մեջ փոխաբերական իմաստով գործածված բառ կա:

- 1) Արևի ճառագայթները հաճելիորեն ջերմացնում էին անօթևան ճամփորդների մարմինները:
- 2) Քանի որ հայրս հետաքրքիր գրուցակից էր, միշտ իր խոսքով գերում էր սեղանակիցներին:
- 3) Կարծես թե դարձել եմ ես տուն, Բոլորն առաջվանն է կրկին...
- 4) Բարձր տների պատուհաններում Պայծառ լույսերը հանգչում են մեկ-մեկ:

8 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ածանցավոր:

- 1) վարձկան, ճամփորդ, կառույց, սակագին
- 2) արգելակ, կիսատ, ցավագին, պատանեկան
- 3) լայնակի, հայրենի, հոսանք, նամակ
- 4) հորթարած, գնդակ, սփռոց, այլակ

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են բարդ:

- 1) ոչինչ, ասուլիս, սնանկ, առատաձեռն
- 2) այլազգի, ոսկեդար, օդաչու, հեծանիվ
- 3) սիգապանծ, ջրածին, հանածո, քեռայր
- 4) բյուրեղապակի, քաղցրահունչ, սարալանջ, մեծագույն

10 Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **շեղք** – դանակի կտրող մաս, **սողնակ** – դուռը փակելու ձող
- 2) **վարդ** – ձիու համաչափ ընթացք, **բնօրրան** – թագավորանիստ քաղաք
- 3) **թեզ** – գիտական աշխատանք, **ավետիս** – լավ լուր
- 4) **հովել** – ամառանոց եկած մարդ, **շարական** – հոգևոր երգ

11 Ո՞ր բառի բառակազմական վերլուծության մեջ սխալ կա:

- 1) հետաքննչական = հետ + ա + քն(ի)ն + (ի)չ + ական
- 2) տեսականի = տես + ակ + անի
- 3) առաջնություն = առաջ + (ի)ն + ություն
- 4) կիսաշրջան = կես + ա + շ(ու)րջ + ան

12 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են հապավումներ:

- 1) ժողդատարան, զինձառայող, գիտխորհուրդ, շինջոկատ
- 2) նորընտիր, կուստոմս, քաղբանտարկյալ, տնտիաշվարկ
- 3) ուսմասվար, մարզկենտրոն, գրապահոց, սոցհարցում
- 4) բանավան, բուժանձնակազմ, զինադադար, պետեկամուտ

13 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ան* հոլովման:

- 1) նախադուռ, գումարում, արյուն, նուռ
- 2) դերանուն, ամառ, շարժում, ճիաբեռ
- 3) շնածուկ, սառցալեռ, հաստատում, մանուկ
- 4) գարուն, որմնասյուն, ընդմիջում, արարում

14 Ո՞ր նախադասության մեջ կապ *չկա*:

- 1) Ո՞վ կմտածեր, թե մի քանի ժամ անց զեփյուռը պիտի փոխվեր մոլեգին փոթորկի:
- 2) Բախտը ինձնից թռավ գնաց Վերջալույսի շողերի մեջ:
- 3) Ամեն տեղ այդ սերը ծիծեռնակի պես ճովողում էր, մինչև հասունացան նրանք:
- 4) Մի օր էլ մեծատուն հարևանի շենքով ներս մտավ Սոնան՝ հարսի քողը երեսին:

15 Ո՞ր նախադասության մեջ անկախ դերբայ *չկա*:

- 1) Մի քանի տարի հետո Արես ասածու միջամտությամբ փրկված Թանատոսը Միզիփոսին տանում է մեռյալների աշխարհը:
- 2) Միզիփոսին հարկադրում են լեռան բարձր կատարը հավերժորեն գլորել ծանր քարը, որն ամեն անգամ գահավիժում էր ստորոտ:
- 3) Ինչ որ ասում եմ, ասողն ասել է, Ասել պրծել է ինձնից առաջ:
- 4) Գրիգորը սաստիկ բարկանում էր, երբ սպիտակ պատերի վրա մատիտի խզրզոցներ էր նկատում:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ չեզոք սեռի բայ *չկա*:

- 1) Գարնանը Արաքսը ելնում է իր ափերից՝ վարար ջրերով տիղմ կուտակելով լայն տափարակի վրա:
- 2) Մշուշի միջից՝ տեսիլ ղյութական. Բացվում է կրկին Նաիրին տրտում:
- 3) Նա շատ բարձր էր գնահատում իր ջանքերը, որոնցով նրան բարձրացրել էր մինչև իր մակարդակը:
- 4) Եղյամն էր սունկի գլուխն արծաթում, Մրտում էր կարծես վայրի նշենին...

17 Ո՞ր նախադասության մեջ սահմանական եղանակի բայ *չկա*:

- 1) Իմ ճամփան անվախճան մի գիշեր, Ինձ շոյող ոչ մի շող չի ժպտա:
- 2) Ո՞ր երկրի սրտում թախիժ կա այնքան, Եվ այնքան ներում՝ ո՞ր երկրի սրտում:
- 3) Հետևում են քեզ, երբ արյուն ունես, Իսկ երբ ցամաքես, կմոռանան քեզ:
- 4) Առանց ընկճելու երկրի թշնամուն Նրա սուրը երբեք չի մտել պատյան:

18 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

..... Մարգարիտայի ոտքերը հպվեցին խոնավ խոտին,
երաժշտությունն ուռենիների տակ անմիջապես ուժգնացավ, և կայծերի խուրճն
առավել հախուռն սլացավ խարույկն ի վեր:

- 1) Քանի դեռ
- 2) Թեև
- 3) Չնայած
- 4) Հենց որ

19 Ո՞ր նախադասության մեջ մակրայ կա:

- 1) Ես կրկին նստել եմ պատուհանի առջև ու նայում եմ անտառին:
- 2) Այստեղ էին անցել նրա մանկության երազ օրերը:
- 3) Նախքան պատվիրակների ժամանելը ամեն ինչ պատրաստ էր:
- 4) Այդ ամառ նա գնացել էր առողջարան՝ ոսկրացավը բուժելու:

20 Ո՞ր շարքում թվական չկա:

- 1) ինչքան, վեցերորդ, միլիոնանոց
- 2) հազարամյա, եռոտանի, միլիարդ
- 3) հարյուրավոր, հնգակի, տասնյակ
- 4) ութական, այդչափ, երիցս

21 Ո՞րն է բարդ նախադասություն:

- 1) Բացվում է հեքիաթային մի աշխարհ՝ անկրկնելի գեղեցկություններով, վեհատեսիլ Արագածով, փրփրաբաշ ջրերով ու վիթխարի ժայռերով:
- 2) Ահա երբեմնի փողոցը. ամեն գարնան հեղեղը, խորացնելով հունը, տարիների ընթացքում դարձրել է խորխորատ:
- 3) Սմբատին ասես անսպասելիորեն արթնացրել էին խոր քնից՝ ցույց տալով իր նախնիների փառապանծ անցյալը:
- 4) Իրեն խլացրած, չլսելով արտույտների երգը և չզգալով հովի գնգոցը լեռնային վճիտ օդում՝ փոքր հորեղբայրս գնաց դեպի ձին:

22 Բաց թողած տեղերում ո՞ր տարբերակի բառաձևերը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կառացվի:

Արարքը, հոսում դանդաղ, խոհուն, իսկ հեռվում՝ երկնահույ բարդիների,

- 1) վշտալով, կատարները, արագիլի, նշմարեցին
- 2) վշտում էր, կատարը, արագիլներով, է նշմարվում
- 3) վշտալիս, կատարներին, արագիլի, էին նշմարված
- 4) վշտում է, կատարներին, արագիլների, են նշմարվում

23 Ո՞ր նախադասության մեջ ընդգծվածը դերբայական դարձված չէ:

- 1) Կիսավեր վանքի ամբողջովին մամռակալած պատերի տակ կույ իր եկել մի պառավ և աղոթում էր:
- 2) Եթե ամռանը ծանծաղուտը խանգարում էր խտտերի վրա շունչ առնելուն, ապա մենք տեղափոխվում էինք մյուս ափ:
- 3) Այդ ակնթարթներն ինձ ձմռան երազի գիշերներ թվացին, ձմռան, քանի որ վախենալուց բացի ես նաև մրսում էի:
- 4) Եթե զգույշ քայլելով ես ջուրը մտնում, ուրեմն լողորդ չես:

24

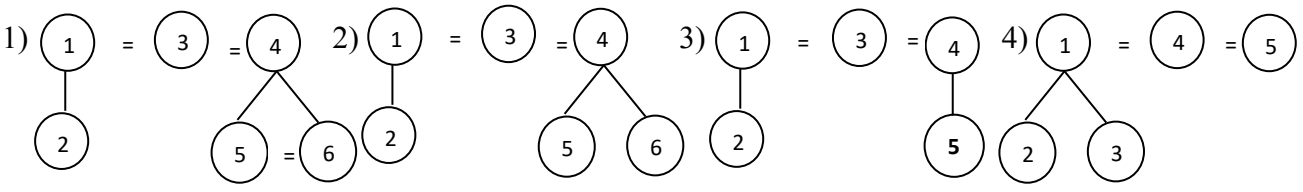
Պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասություններից ո՞րն է սխալ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Ըստ Ձեզ՝ Փարիզը չտեսած մարդը չի՞ կարող դատողություններ անել գեղեցկության մասին:*
Ըստ Ձեզ՝ եթե մարդը Փարիզը չի տեսել, չի՞ կարող դատողություններ անել գեղեցկության մասին:
- 2) *Կնոջը հմայք տվող զարդերը տղամարդուն նողկալի են դարձնում:*
Այն զարդերը, որոնք հմայք են տալիս կնոջը, տղամարդուն նողկալի են դարձնում:
- 3) *Ստախոսների հիմնական փաստարկներից մեկը մեռած մարդուն վկայակոչելն է:*
Ստախոսների հիմնական փաստարկներից մեկն այն է, որ վկայակոչում են մեռած մարդուն:
- 4) *Բավականաչափ կրթություն ստացած լինելու դեպքում նա կարող էր լավ հրապարակախոս լինել:*
Եթե բավականաչափ կրթություն ստացած լիներ, նա կարող էր լինել լավ հրապարակախոս:

25

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Միակ ուղևորը, որ լռելյայն նստած էր լաստանավի աջ եզրին, մի ձեռքով խաղում էր նավակողի հետ, մյուսով՝ ջրի ալիքների հետ և ասես շոյում էր չարածճի ալիքները, որոնք հրում էին իրար ու մի վայրկյանում անհետանում:

26

Ո՞ր նախադասության մեջ մասնական բացահայտիչ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Սպարապետը որպես հայրենամվեր գործիչ սիրված էր իր զինվորների կողմից:
- 2) Որպես նենգ մի հյուր սողոսկել ամրոց լոկ կեղտոտ դավեր նյութելու համար:
- 3) Դու մոտեցար որպես քույր Ու հեռանում ես ահա...
- 4) Եվ որպես գերին հլու իր բեռին Տանում եմ կյանքիս օրերն անվրդով:

27

Ո՞ր նախադասության ընդգծված բառն է ենթակա:

- 1) Ուրիշ բլբուլ կգա, կմտնի քաղը:
- 2) Մի՞թե ինձ այլևս չես վստահում, քազուհի:
- 3) Ի՞նչ է մնում գնացողին, Ի՞նչ է մնում ինձ անելու:
- 4) Երբ մտավ շուկա, խանութպանների եռուզեռում մի անկարգություն նկատեց:

28

Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:

- 1) Նա, թվում էր, շփոթված է և չի կարողանում մտքերը հստակ ձևակերպել:
- 2) Լինելով չափից դուրս անմիջական բնավորության տեր, ունենալով զգայուն հոգի՝ աղջիկը չէր կարողանում կեղծել իրեն, և նստել էր՝ ատամներն իրար սեղմած, տխուր:
- 3) Օմար Խայամը՝ Խորասանի փառաբանված բանաստեղծը, նստած ծաղիկների մեջ, գինի էր ըմպում:
- 4) Աղջիկը հեռանում է՝ բարակ մեջքը թեքած կժի ծանրության կողմը, ու նայողին թվում է՝ նրա ուսերն անգոր են պահելու այդ ծանր կուժը՝ աղջկական երազներով ու հույզերով լցված:

29

Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում այդ նախադասությունների տրամաբանական և քերականական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Միտում էր միայնակ թռչունը. փշանման ցցվել էին նրա փետուրները:
2. Եվ ինքնասույզ խորհում էր նա, որ կյանքը տառապանք է, սակայն ապրելու կամքը՝ էլ ավելի:
3. Չյունապատ բարձունքներից և դեղնած լեռնալանջերից թավալվում էր սառնաշունչ քամին:
4. Քաղցած էր նա, և քաղցն ավելի էր տանջում նրան, քան ցուրտը:

- 1) 3, 1, 4, 2
- 2) 3, 2, 4, 1
- 3) 2, 1, 4, 3
- 4) 2, 3, 1, 4

30

Պատկերավորման-արտահայտչական ո՞ր միջոցը գործածված չէ:

*Ծաղկի պես կարմիր, հրասիրտ, զվարթ
Բացվել է այսօր սիրտս նաիրյան
Աշխարհի սրտում,
Թե՛ժ, կարմիր սրտում վառվող աշխարհի:*

- 1) մակդիր
- 2) բաղաձայնույթ
- 3) շրջադասություն
- 4) փոխաբերություն

31

Պնդումներից որո՞ւմ սխալ չկա:

- 1) Հռոփանոս անունով մի հույն գեղագրից բերված նշանագրերը դարձան մեսրոպյան այբուբենի ստեղծման հիմքը:
- 2) Դանիել եպիսկոպոսի օգնությամբ Մաշտոցը որոշակի ոճ ու տեսք տվեց իր ստեղծած գրերին:
- 3) Դանիելյան նշանագրերի ուսումնասիրությունից պարզվում է, որ դրանք բավարար չափով ճիշտ չեն արտահայտում հայերեն բառերի հնչյունները:
- 4) Մեսրոպ Մաշտոցը իր ստեղծած նշանագրերը դասավորեց ասորական այբուբենի տառերի հաջորդականությամբ:

32

Ո՞ր հատվածը Ե. Չարենցի «Դանթեական առասպել» պոեմից չէ:

- 1) Թե մի՞՞ք էիր դու... Եկան, երգեցին
Մի հին իրիկուն գուսանները ծեր...
- 2) Ինչո՞ւ է երազն այս աշխարհավեր
Կախվել մեր գլխին այսպես կուրորեն:
- 3) Որ- տիեզերքի զառանցանքը մառ
Չցնդի՞՛ երբեք ու մնա- երազ...
- 4) Եվ չէինք հիշում այլևս ոչինչ,
Եվ չգիտեինք՝ ինչ էինք անում:

33

Ա. Շիրվանզադեի «Արտիստը» պատմվածքի վերաբերյալ պնդումներից որո՞ւմ սխալ կա:

- 1) Լևոնի հայրն աշխատել էր թատրոնում որպես վարսավիր:
- 2) Արտիստի հայրն անպատասխան սիրո զոհ էր դարձել, իսկ որդին կարծես հոր սխալը կրկնելու ուղին էր բռնել:
- 3) Լևոնը երագում էր մեկնել Իտալիա՝ թաքցնելով, սակայն, որ մեկնելու նպատակը Լուիզային մոտ լինելն է:
- 4) Արտիստն ինքնասպան է լինում գիշերով կողոպտվելու հաջորդ օրը:

34

Հատվածներից ո՞րը Հ. Սահյանի որ բանաստեղծությունից է:

<p>ա. Հիմա այդ մեծ գերդաստանից
Ոչ մեկը չկա...
Ես եմ մնում լոկ իբրև հուշ
Եվ իբրև վկա:</p> <p>բ. Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սրոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
Տապաված կաղնու խուլ հառաչանքին:</p> <p>գ. Արևոտ մի սար եմ հիշում՝
Ճակատին ձյունի պատառիկ,
Սարն ի վար բարակ մի առու՝
Շուրթերին հայրեն ու տաղիկ...</p> <p>դ. Կախվել է ժայռը անդունդի վրա
Եվ դարեր այդպես կախված է մնում,
Ջրերի մեջ են ոտքերը նրա,
Իսկ գլխին հոգնած ամպերն են քնում:</p>	1. «Օրը մթնեց» 2. «Անունդ տալիս» 3. «Անտառում» 4. «Մասրենին»

- 1) ա-4, բ-1, գ-2, դ-3
- 2) ա-1, բ-4, գ-2, դ-3
- 3) ա-4, բ-1, գ-3, դ-2
- 4) ա-1, բ-3, գ-2, դ-4

35

Գ. Զոհրապի «Ճիտին պարտքը» նովելի ավարտի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ:

- 1) Հուսեփ աղան մի օր դուրս է գալիս տնից և անհետանում քաղաքից՝ աղջիկներին և կնոջը թողնելով ծայրահեղ աղքատության մեջ:
- 2) Երկար ժամանակ գործ չգտնելուց հետո վերջապես հաջող առևտրական գործարք կնքած Հուսեփ աղան տուն վերադառնալիս հանկարծամահ է լինում:
- 3) Հուսահատության ծայրակետին հասած Հուսեփ աղան, քարերով լցնելով պայուսակը, կապում է վզից և կամրջից նետվում ջուրը:
- 4) Երբ որոշ չափով շտկվել էր ընտանիքի նյութական վիճակը, մահանում է Հուսեփ աղայի կինը:

36

Նշվածներից ո՞րը պոեմ չէ:

- 1) «Հարճը» (Դ. Վարուժան)
- 2) «Օտար, ամայի ճամփեքի վրա» (Ա. Իսահակյան)
- 3) «Թմկաբերդի առումը» (Հ. Թումանյան)
- 4) «Բիբլիական» (Հ. Շիրազ)

37

Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմում ո՞վ է Անուշին ասում.

*Թե լալիս ես՝ վարդ ես ուզում՝
Մայիս կգա, մի քիչ կազ,
Թե լալիս ես՝ յարդ ես ուզում,
Ա՛խ նա զնաց, նա զնա՜ց...*

- 1) ծերունին
- 2) անցվոր ախպերը
- 3) ընկերուհիները
- 4) Անուշի մայրը

38

Ա. Բակունցի «Խոնարհ աղջիկը» պատմվածքի սյուժետային դրվագներից որո՞ւմ սխալ *չկա*:

- 1) Հրաժեշտի օրը Խոնարհը աշակերտների հետ եկել էր դպրոցի բակ՝ ուսուցչին հրաժեշտ տալու:
- 2) Տասներկու տարի անց կրկին գյուղ եկած հերոսը հանդիպում է Խոնարհին և ճանաչում նրան:
- 3) Խոնարհը մերժում է ուսուցչի սերը և ամուսնանում ուրիշի հետ:
- 4) Տարիներ անց Խոնարհը փնտրում և գտնում է իրենց գյուղի նախկին ուսուցչին:

39

Շարքերից քանիսի՞ր բոլոր բառերում է բաց թողած միևնույն տառը կամ տառակապակցությունը:

- հն–աբան, պատն–շ, մանր–ազերծ, առ–ջաթել
- ող–ասաց, ջրար–ի, խա–կանք, հղ–անալ
- վար–աբեկել, սայթա–ել, փա–ցնել, մա–աղել
- զանգու–, ա–համարիել, գրաբա–, կե–ոն
- տար–երջ, հոգ–իճակ, ազ–ազ, դափն–արդ

40

Շարքերից քանիսի՞ր բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- պաղատել, թախանձել, խնդրել, աղաչել
- փոս, վիրապ, վեմ, խրամատ
- ոստնել, ցատկել, թռչել, գայթել
- քողարկել, թաքցնել, ծածկել, սքողել

41

Տրված բառերից քանիսի՞ր հոգնակին է կազմվում *-եղ* վերջավորությամբ.

հարթաչափ, սպի, սերմնացան, կողոսկր, գանձարկղ, որթատունկ, փայտահատ, ժամացույց, հարսնաքույր:

42

Նախադասություններից քանիսո՞ւմ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:

- Այսօր գթանք իրարու, Խեղճ լինենք ու չամաչենք:
- Ինքը կիմանաս այդ ամենը, երբ ծնողներիդ կտակած կարողությունը ձեռք բերես:
- Ամեն ինչից զգացվում էր, որ նա կարոտ էր բարի խոսքի, ջերմ վերաբերմունքի:
- Իմ հիմնական գործն այսուհետև բոլորին լսելն է ու նրանց ցանկությունները կատարելը:

43

Տրված նախադասության մեջ քանի՞ միջակետ պիտի դրվի:

Ըստ կուսակալի ներքին վերլուծությունների իրենց ծանրությամբ իրոք լիովին անհամեմատելի են Բարրաբայի ու Յեշուայի հանցանքները եթե երկրորդը բացահայտ խելագար մի մարդ մեղավոր է անհեթեթ ճառեր արտասանելու հարցում որոնք տարբեր տեղերում միայն խռովություն են հրահրել առաջինի մեղքն անչափ ծանր է խռովության բացահայտ կոչեր է թույլ տվել իրեն նաև սպանել է պահակախմբի զինվորներից մեկին դա անկասկած նրան առավել վտանգավոր է դարձնում:

44

Բանաստեղծություններից քանիսի՞ հեղինակն է Մ. Մեծարեցը:

«Հունձը կը ժողվեն», «Իրիկունը», «Մեղուները» «Հայորդիներ», «Սիրերգ», «Չմրան պարզ գիշեր», «Տրտունջք», «Տո՛ւր ինձի, Տե՛ր...», «Հյուղը»:

45

Ո՞ր բառերն են գրվում գծիկով.

1. հուշարձան(կոթող), 2. կաս(կարմիր), 3. դույզն(ինչ), 4. լեռնա(դահուկային), 5. մանր(մունր), 6. փոխ(վարչապետ), 7. նետ(աղեղ), 8. դեմ(դիմաց), 9. թև(թիկունք):

46

Նշել այն դարձվածքների համարները, որոնց իմաստը սխալ է բացատրված.

1. **բաց աչքով**– անսպասելիորեն, 2. **աչք փակել** – չտեսնելու տալ, 3. **ջրի երես հանել** – բացահայտել, 4. **երես ծռել** – նվաստանալով խնդրել, 5. **աչքը ջուր կտրել** – կարոտով, անհամբերությամբ սպասել, 6. **սիրտ առնել** – սիրաշահել:

47

Ո՞ր նախադասություններում շաղկապի սխալ կիրառություն կա:

1. Հարցում եմ արել այդ ոլորտի բոլոր մասնագետներին, որպեսզի իմանամ՝ ինչ խնդիրներ կան:
2. Նա ոչ թե մտորում է մեր առաջարկած խնդիրների շուրջ, այլ նպատակ ունի դրանք ձախողելու:
3. Թեև արշավախումբը փլուզման պատճառով արտաքին աշխարհից լրիվ մեկուսացման մեջ էր հայտնվել, այնուհանդերձ ոչ մեկը խուճապի չէր մատնվել:
4. Անհրաժեշտ էր, որպեսզի հանձնաժողովը աշխատանքն ավարտի:
5. Դու ոչ միայն դրժել ես խոսքդ, այլ դիմել ես սաղրանքների, համախմբել դավադիր իշխաններին:

48

Ո՞ր տարբերակներում է ընդգծվածը գերադաս նախադասություն:

1. Երբ ձմռանը որևէ մեկը հիվանդանում էր, և **սիրտը մեղր էր ուզում**, ժլատ Հովհաննեսին չէին դիմում. գնում էին հարևան գյուղերը:
2. Յոթնասուն տարեկանի մոտ մարդ է նա, **հնարել է տարբեր գործիքներ**, որոնք բոլորն էլ օգտակար են:
3. Այդպիսի երկար զբոսանքների ժամանակ նա հագնում էր կապույտ տաբատ՝ զվարթությամբ ասելով, որ իր երկար հագուստը հարմար չէ թփուտների համար, և **պետք է այն փոխարինել մեկ ուրիշով**:
4. **Ոչ որի համար գաղտնիք չէր**, որտեղ էր թաքնվել այդ մարդը կամ ինչ նպատակներ էր հետապնդում:

Հատվածներից որո՞նք են միջին հայերենով:

1. Երնե՛կ, թե այս Նոր տարին
Վերջ տար հայի ցավերին.
Չարը կորչեր, ու բարին
Բուն դներ մեր սրտերին:
2. Այլ կամք ի ձեռս անօրինի,
Որ կու վարեն անգին գերի.
Որքա՛ն քակեն եկեղեցի,
Քանի՛ շինեն պիղծ մրզկիթնի...
3. Կ’ուզեմ մեռնիլ դյուցազնային
Սիրո մ’համար աղջկա,
Հետո աչերս վար կը նային,
Ո՞ր է այն Սերն, ա՛խ, չըկա...
4. Իմ եարն ի յերագիս եկաւ
ի սիրուն զէտ հարբած եղայ.
Յանկարծ ի քընոյս ելայ.-
լուսնկա՛յ, ու խիստ կու ցոլայ:

Նշել այն հատվածների համարները, որոնք Վ. Տերյանի բանաստեղծություններից են:

1. Դու պիտի հնչես, հնչես հաղթական,
Իմ հին հա՛յ լեզու՝ քաղցր ու սրտաբուխ:
2. Որպես լեռն է մեր պայծառ տեսել հազար ձյուն,
Այնպես նոր չեն մեզ համար դավ ու դառնություն:
3. Մենք կժպտանք, գո՛հ կժպտանք մեռնելիս,
Որ երագում երագեցինք ու անցանք...
4. Իջնում է գիշերն՝ անգութ ու մթին,
Եվ այգը բացվում՝ դառն ու մահահոտ...
5. Ե՛վ տանջանք, և՛ բեկում, և՛ թախիծ-
Սև օրեր ես դեռ շա՛տ կտեսնեմ.
Անունդ թող փարոս լինի ինձ
Սուտ կյանքի և դառը մահու դեմ...

Բ մակարդակ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում **չ**:

- 1) համ-նկնել, կոր-նթարդ, գործ-նկեր, մերթ-նդմերթ
- 2) ունկ-նդիր, գիրկ-նդխառն, հյուր-նկալ, դյուր-նթեռնելի
- 3) ան-նդհատ, առ-նթեր, թր-խկ, ինքն-ստինքյան
- 4) ան-ստգյուտ, ակ-նկալել, նոր-նտիր, դաս-նթաց

52 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է թավ գրված **է**-ն արտասանվում է:

- 1) քսաներեք, ամենաեռանդուն, աներկյուղ
- 2) սևերես, նրբերանգ, բազկերակ
- 3) ափեզր, համաեվրոպական, ակներև
- 4) աներկբա, ձայներիզ, գորաերթ

53 Ո՞ր շարքի **ռչ** բոլոր բառագույգերն են կազմված հականիշներից:

- 1) գիտուն-թերուս, նոսր-խիտ, ծածկամիտ-բացբերան
- 2) բուժիչ-ախտածիմ, օրհնել-բանադրել, խթանել-նպաստել
- 3) նշանակալի-չնչին, հիասթափություն-ոգևորություն, խելամիտ-անկշռադատ
- 4) ապաշնորհ-տաղանդավոր, կարծր-փխրուն, պիղծ-սուրբ

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա միևնույն ածանցը:

- 1) անդեմ, անդրադարձ, անդադար, անդատ
- 2) գերզգայուն, գերկարճ, գերխիտ, գերադաս
- 3) մակնիշ, մակբայ, մականախաղ, մակերևույթ
- 4) փոխհատուցել, փոխնիփոխ, փոխտնօրեն, փոխշահավետ

55 Նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության ո՞ր տարրերակում սխալ չկա:

Նույն վայրկյանին ներս մտան երկու մութ պատկերներ՝ գիշերային ոգիների նման լուռ, հապճեպ գրկեցին ճերմակ տեսիլքն ու չքացան նրա հետ:

- 1) **չքացան** – ա խոնարհման տոկածանցավոր բայ, **հետ** – մակբայ
- 2) **նույն** – ցուցական դերանուն, **ոգիների** – **ու** արտաքին հոլովման գոյական
- 3) **հապճեպ** – ձևի մակբայ, **նրա** – դերանուն, տրական հոլով
- 4) **նման** – ածական, **վայրկյանին** – գոյական, որոշյալ առում

56 Ո՞ր շարքում անկանոն բայ չկա:

- 1) թեքվել, սառչել, թողնել, մոռանալ
- 2) առնել, հյուսել, մտնել, գերել
- 3) հանգչել, կառչել, գտնել, իջնել
- 4) գնալ, լինել, տանջել, մարել

57 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են վերաբերականներ:

- 1) մի՞թե, անկախ, ահա
- 2) գոնե, թերևս, անշուշտ
- 3) լոկ, իրոք որ, նույնքան
- 4) անգամ, սուկ, թեև

58

Ո՞ր նախադասության մեջ հանգման անուղղակի խնդիր չկա:

- 1) Արամը կարծում էր, թե կառավարիչը խաբում է իրեն:
- 2) Նրան հասավ կողքի սենյակից եկող քշփչոցը:
- 3) Տղան կարծեց՝ իր մասին են խոսում այն երկուսը՝ քննելով ստուգումներին վերաբերող դեպքերը:
- 4) Հենվելով ձեռնափայտին՝ ծերունին լարեց լսողությունը:

59

Ո՞ր նախադասության մեջ խնդրառության սխալ կա:

- 1) Հայերը թշնամու դեմ կռվում լիակատար հաղթանակ տարան:
- 2) Խնդրի լուծումը կախված է երկու անձնավորություններից:
- 3) Նա համբերությամբ սպասում էր ամրոցը եզերող պարսպի երկաթյա դարպասներից մեկի բացվելուն:
- 4) Մի՞թե ինձ կասկածում ես, որ հսկում ես բոլոր քայլերիս:

60

Ո՞ր բարդ նախադասության մեջ ժամանակի պարագա ստորադաս նախադասություն չկա:

- 1) Գետը հասնում է քարե այդ մաղին թե չէ, կորչում է:
- 2) Նայում եմ ամպին ու մտածում, թե Անդոն երբ է հասցրել ընկալել այդ ամենը:
- 3) Նրանք հավաքվեցին խարույկի շուրջը, հենց կրակի բոցերը մի փոքր մեղմացան:
- 4) Քանի դեռ երամակում այդ կարմիր հովատակն էր, ոչ մի օտար ձի սիրտ չէր անի մոտենալ երամակին:

61

Պ. Սևակի ո՞ր ստեղծագործությունից է տրված հատվածը:

*Ամեն ինչից շատ, ամեն ինչից վեր
Միտում է կյանքում նա իր... աթոռը:
Աթոռն է սիրում
Ու նրան տիրում.
Ցանկացած գնով ելնում է նա վեր,
Փորձում է թռչել նա առանց թևեր,
Անվերջ սողալով առաջ է գնում...*

- 1) «Մարդ էլ կա, մարդ էլ»
- 2) «Առաջադրանք համայն աշխարհի հաշվիչ մեքենաներին և ճշգրիտ սարքերին»
- 3) «Վարք մեծաց»
- 4) «Եվ այր մի՛ Մաշտոց անուն»

62

Րաֆֆու «Սամվել» պատմավեպի տրված հատվածում ո՞ւմ խոհերն են:

«Ես իմ ընդդիմադրության համար դատապարտվեցա և աքսորվեցա... Բայց նախախնամության աջը երկար չի թողնի աքսորյալին այստեղ... Երբ նա ոտք կդնե հայրենի հողի վրա, դու կկրես քո պատիժը, նենգավոր ՚ր Բյուզանդիոն...»:

- 1) Սահակ Պարթևի
- 2) Վասակ Մամիկոնյանի
- 3) Ներսես Սեծի
- 4) Արշակ Երկրորդի

63 **Բառերից քանիսի՞ առաջին արմատն է միավանկ.**

ծանրաձող, սրարշավ, հրկիզել, օրավարձ, քաղցրահամ, կայարանամերձ, թռչնորս, ձնագնդի, ցլամարտիկ:

64 **Նախադասություններից քանիսո՞ւմ է ընդգծված անդամի պաշտոնը սխալ նշված:**

- Մինչև **հիսուն** տարեկանը նա ծխական դպրոցի ուսուցիչ էր: (*չափի պարագա*)
- Իր այդ **արարքի համար** հայրը մի քանի ամիս բանտ նստեց: (*նպատակի պարագա*)
- Նրան զարմացրեց **այն**, որ այդ ամբողջ հասարակությունը միաբան էր: (*ենթակա*)
- Երկար խոսեցին այդպիսի **վերաբերմունքի շուրջ** ու ոչ մի եզրակացության էլ չեկան: (*վերաբերության անուղղակի խնդիր*)

65 **Քանի՞ դերանուն կա տրված հատվածում:**

Ասում են, որ մի վտիտ մարդ՝ այլ տարագով, երեկոները, երբ հանդարտվում է քաղաքի աղմուկը, Աբովյան փողոցի վերջում սպասում է տրամվայի վագոնին: Տրամվայը նրան տանում է քաղաքից դուրս, և այդ մարդն անհանգստության նշաններ է ցույց տալիս, հենց որ երևում է բարձր լեռան գագաթը:

66 **Ո՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա:**

1. օրինապահ, 2. ժողովրդական, 3. միջնակարգ, 4. դարչնագույն, 5. սառցահատ, 6. ընչաքաղց, 7. ուսուցիչ, 8. կանխակալ, 9. մատենագիր:

67 **Նշել այն թվերը, որոնց տեղում բուժ պիտի դրվի:**

Երբ մենք մտանք արվեստանոց(1) Մինասը վառեց բոլոր լամպերը և մեզ նայեցին նրա(2) ասես լույսից ծնված աշխատանքները: Ես շարունակ փորձում էի բնորոշել ինձ հետ կատարվածը բայց այդպես էլ չկարողացա: Այդ բառը միտքս եկավ շատ տարիներ անց(3) 1985 թվականին երբ արդեն վաղուց չէի փնտրում այն: Վեներտիկում էր: Մենք(4) համերգային խմբի անդամներս դուրս գալով հյուրանոցից(5) շարժվեցինք դեպի Սուրբ Մարկոսի հրապարակ(6) մեր երթը ճշտելով բազմաթիվ ուղենշաններով(7) գրված եվրոպական գրեթե բոլոր լեզուներով(8) անգլերեն ֆրանսերեն գերմաներեն... Եվ հենց այնտեղ ես ականա հիշեցի Մինասի նկարները և հասկացա որ նրա արվեստանոցում պայթյուն էր եղել(9) գույնի պայթյուն:

Ո՞ր մտքերն են հակասում տեքստի բովանդակությանը կամ չեն բխում նրանից:

21-րդ դարը ցույց տվեց, թե որքան կործանարար կարող են լինել կլիմայական փոփոխությունները: 2002թ. ջրհեղեղներից Եվրոպայում մի քանի հազար մարդ մահացավ. նույնը կարելի է ասել 2013թ. Ռուսաստանի արևելքում աշնանային հեղեղումների մասին: 2003-ի տապը եվրոպական մասում 35.000 մարդու մահվան պատճառ դարձավ: Գիտնականներն ավելի մոռալ կանխատեսումներ են կատարում ապագայի վերաբերյալ, ինչպես՝ արևադարձային Բրիտանիա, մալարիայով տառապող Ֆրանսիա, անապատային Իսպանիա: Բարեխառն գոտիներում սովորական բան կլինեն արևադարձային մոծակները, որոնց պատճառով դրանց բնակիչները կսկսեն վարակվել մինչ այդ իրենց անհայտ հիվանդություններով: Նախկինում անվնաս միջատները կդառնան կատաղի վնասատուներ՝ խիստ վտանգավոր գյուղատնտեսության համար, երաշտները կհանգեցնեն ջրի պակասի, հաճախակի կդառնան համաճարակները, մոլորակի վրա պայքար կգնա ավելի շատ սննդի և ջրի, քան էներգետիկ ռեսուրսների համար:

Վերջին հարյուրամյակում օդի ջերմաստիճանի բարձրացում է գրանցվել՝ 0,3-0,7 աստիճան: Եթե այս երևույթը շարունակվի, կհանգեցնի Սառուցյալ օվկիանոսի սառույցների հալեցման, երկրագնդի ողջ ջրային ծածկույթի մակարդակի բարձրացման և շատ վայրերի ջրասուզման: Կսկսվի դրանց բնակիչների մեծ տեղաշարժ մի վայրից մյուսը:

1. Երկրի ջրային ծածկույթի մակարդակի բարձրացումը կհանգեցնի աղետների և հատկապես էներգետիկ ռեսուրսների համար մղվող պայքարի սրացման:
2. Կլիմայական փոփոխությունները կբերեն ոչ անապատային որոշ վայրերի անապատացման:
3. 2000-ական թթ. խիստ շոգը հանգեցրեց մարդկային զգալի կորուստների:
4. Արևադարձային գոտիներում կարող են առաջանալ մոծակների նոր տեսակներ:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. **Ն**, չ սոսկաժանցներն ընկնում են անցյալ կատարյալում, վաղակատարում, ենթակայականում և հարակատարում:
2. Պատճառական ածանց ունեցող բոլոր բայերը պատկանում են **ե** խոնարհման:
3. **Ուտ** ածանց ունեցող բոլոր բայերը բազմապատկական են:
4. Պատճառական ածանց ունեցող բայերի և **ե** խոնարհման պարզ բայերի անցյալ կատարյալ ժամանակաձևերը տարբեր կազմություններ ունեն:
5. **Տալ** բաղադրիչ ունեցող բոլոր բայերը պատճառական են:
6. Պարզ են այն բայերը, որոնց կազմում չկա որևէ բայական կամ այլ ածանց:

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտես* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ածանցները և վերջավորությունները փոխում են բառի իմաստը և նոր բառ կազմում:
2. Բառի մեջ ածանցից առաջ ընկած մասը կոչվում է հիմք:
3. Բառը կոչվում է ածանցավոր, եթե ունի միայն մեկ արմատ և միայն մեկ ածանց:
4. Բառի հիմնական իմաստը արտահայտում է արմատը, որը բառակազմորեն անբաժանելի է:
5. Արմատները լինում են ինքնուրույն գործածություն ունեցող և ինքնուրույն գործածությունից զուրկ:
6. Հայերենի վերջածանցներն ավելի շատ են, քան նախածանցները: